

Hjemmeplejen

Udarbejdet af: **Susanne Elbæk 2019**

Ansvarlig: Hjemmeplejeleder og udviklingssygeplejerske

Godkendt i ledergruppen

Revideret: **Oktober 2019, 2022 af Susanne Elbæk**Revideres senest: **August 2024**

Instruks vedrørende: Medicinadministration/indsats medicingivning i Hjemmeplejen	
Målgruppe	Uddannet plejepersonale uden lægemiddelkompetencer i Hjemmeplejen
Formål	At den rette borger får den rette medicin, på det rette tidspunkt og på den rette måde.
Mål	At medicin håndteringen udføres korrekt. At alle plejepersonaler kender - og følger - deres opgaver, ansvar og kompetencer. At sikkerheden for borgere og personale er i orden. At gældende lovgivning overholdes.
Instruks	
Ansvar og kompetencer	Kompetenceudviklingsprogrammet for plejepersonalet i Ældre og Omsorg, beskriver de enkelte faggruppers kompetencer vedrørende medicinadministration. Ufaglærte må <u>ikke</u> administrere nogen form for medicin, ej heller fx viskøse øjendråber. Delegeringsskema skal anvendes ved individuel delegering. Det er til enhver tid den enkelte persons ansvar at sige fra over for en given opgave, som han/hun ikke har fornøden viden om og erfaring med at udføre på forsvarlig vis.
Den sygeplejeansvarlige er altid fra den kommunale sygepleje	Sygeplejersker og Social- og sundhedsassistenter fra den kommunale hjemmesygepleje er ansvarlige for at søge fornøden viden om de enkelte præparater, samt vejlede og undervise borgere, pårørende, social- og sundhedshjælpere samt vikarer. Social og sundhedsassistenter skal have bestået medicinkursus for social og sundhedsassister, AMU eller tilsvarende, før de må dosere medicin. Sygeplejen er ansvarlig for, at der foreligger en aktuel handlingsanvisning på indsatsen ”Medicingivning”, hvis der noget specifikt omkring medicinen, som eks: vær obs på Alendronat skal gives en ½ time før anden medicin eller vær obs på smerter pga nedjustering osv.

<p>Egenkontrol doseringsæsker/dosispakker</p> <p>Ikke doseret medicin</p> <p>Samarbejde med læger</p> <p>Indlæggelse af borger</p>	<p>Vigtigt med handlingsanvisning, hvis der administreres risikosituationspræparater, især Methotrexat og AK-behandling, hvori der fremgår, hvad der skal observeres. Den kan også være på ikke-doseret medicin som plastre og inhalation.</p> <p>Område- og gruppelederen har ansvaret for</p> <ul style="list-style-type: none"> • At nyt personale oplæres og introduceres til ansvar og kompetence i forbindelse med medicinadministration og medicingivning. • At personalet har mulighed for at søge fornøden viden. • At føre det fornødne tilsyn med lægemiddeladministrationen for at sikre, at den sker fagligt forsvarligt og efter denne instruks. <p>Den medarbejder, der giver borgeren medicinen, har ansvaret for, at der er overensstemmelse med antal tabletter i doseringsæsken/dosispakke og medicinskemaet (det elektroniske) samt at reagere ved uoverensstemmelse.</p> <p>Den medarbejder der giver borgeren ikke doseret medicin, har ansvaret for at reagere ved uoverensstemmelse med medicinskemaet.</p> <p>Social og sundhedshjælpere skal have en skriftlig personlig delegering for både hvert enkelt præparat og hver borger, for at give ikke doseret medicin.</p> <p>Det skal fremgå tydeligt på en handlingsanvisning relateret til aktuel indsats, hvad planen er.</p> <p>Den sygeplejeansvarlige er ansvarlig for kontakt til praktiserende læge vedrørende borgerens medicinske behandling. De indgåede aftaler dokumenteres i Nexus.</p> <p>Den sygeplejeansvarlige skal sikre sig, at der er overensstemmelse mellem ordinationerne i medicinskema og FMK samt at der er sammenhæng mellem den aktuelle medicinske behandling og borgers situation og tilstand.</p> <p>Ved indlæggelse suspenderes skriverettigheden i FMK og overgår til den behandlende institution. Den behandlende institution afsuspenderer efter udskrivelse, dog senest 7 timer efter.</p>
--	---

Ved udskrivelse af borger	<p>Doseret medicin, der medsendes borgeren ved udskrivelse administreres på lige vilkår med øvrig doseret medicin.</p> <p>Det sikres, at der foreligger en <u>ajourført</u> medicinliste i FMK.</p>
Ordnation og opbevaring af medicin	
<p>Ikke lægeordineret håndkøbsmedicin og kosttilskud</p> <p>Medicinopbevaring</p>	<p>Det er kun autoriserede sundhedspersoner fra den kommunale sygepleje, der kan modtage ordinationer fra læge.</p> <p>Sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter kan opdatere og synkronisere ændringer.</p> <p>Som ikke fremgår i FMK. Personalet giver som udgangspunkt kun medicinske håndkøbs-præparater, der er ordineret eller godkendt af læge og fremgår i FMK. Hvis personalet bliver opmærksom på, at borger indtager præparater, der ikke er ordineret af læge og som indgår som behandling, anbefales borger at rådføre sig med egen læge, da nogle præparater har indvirkning på den lægelige behandling.</p> <p>Medicin opbevares i originalemballage med lægens ordination og holdbarhedsdato mv.</p> <p>Medicin der ikke anvendes aktuelt skal opbevares i farvede poser: Rød, udløbet medicin Grøn, ikke anbrudt medicin Blå, Pn medicin Gul, pauseret eller seponeret medicin.</p> <p>Medicinen kan opbevares i aflåst boks efter individuel vurdering. Denne vurdering skal fremgå af ”Medicininformation –Hvor opbevares medicinen”</p> <p>Al medicin – også dråber, medicinske cremer og spray – skal have label med borgers navn og cpr.nr. Der skal anføres anbrudsdato på selve præparatet og opbevares efter anbefaling.</p>
Naturlægemidler	Der må ikke gives naturmedicin, der ikke er doseret af sygeplejen og som ikke fremgår af FMK

Medicin håndtering	
Kontrol af doseret medicin inden indgift	<p>Kontrol af overensstemmelse mellem medicinliste og antal tabletter i dosisæske eller dosisrul samt sidedosering skal altid foregå efter den elektroniske medicinliste i Nexus og <u>hver eneste gang</u>.</p> <p><u>Der kvitteres i Nexus for givning af al medicin. Kan gøres fra mobilen.</u> <u>Eller der kvitteres, at medicinen ikke er givet.</u> Der laves et medicinnotat om årsag til ikke givet medicin.</p>
Begrænset holdbarhed	Ved medicin med begrænset holdbarhed efter anbrud/ ibrugtagning, skal dato for anbrud/ ibrugtagning altid anføres på beholderen.
Indtagelse af forkert medicin	Har en borger indtaget forkert medicin, skal Sygeplejersken/Ansvarshavende kontaktes mhp. vurdering af behov for kontakt til læge. UTH indrapporteres.
Dråbedispensering	Medicin som ordineres i dråber, måles med afdrypningsspids .
Flydende medicin	Flydende medicin administreres med måleskeer/-glas som medfølger fra apoteket, ellers bruges engangsmedicinbæger/sprøjte.
Medicinplaster	<p>Plejepersonalet må efter individuel oplæring og delegering administrere påsætning af medicinske plastre.</p> <p>Ved påsætning af medicinplaster fjernes det gamle plaster. Der skrives dato for påsætning på det nye plaster, og applikationsstedet varieres. <u>OBS der er en særlig tusch til dette, som ikke perforerer overfladen. Der kan også sættes et stykke englehud med dato på ved siden af plasteret.</u></p> <p>Registrering af plastrets placering noteres i –notat på indsatsen. Plastre kan som udgangspunkt ikke klippes over – se medicin.dk; doseringsforslag.</p>
Inhalationsmedicin	Plejepersonalet må efter individuel oplæring og regler for delegering give inhalationsmedicin. Se instruks for inhalationsmedicin. Se VAR

Øjendryp	Plejepersonalet må efter oplæring varetage øjendrypning med viskøse øjendråber. Plejepersonalet må varetage øjendrypning, der indeholder medicin, efter individuel oplæring og delegering. Se instruks på øjendrypning.
Medicinskema i FMK/EOJ I FMK registreres al <u>behandling</u> som er ordineret af læge og administreres af os (incl. Medicinske cremer) Præcis behandlingsindikation skal fremgå.	
Utilsigtede hændelser	Alle medicinfejl skal indrapporteres. Utilsigtede hændelser rapporteres elektronisk. Se Instruks "Rapportering og håndtering af utilsigtede hændelser (UTH)"
Lovgrundlag Referencer Kilder	"Korrekt håndtering af medicin, et værktøj for plejehjem, hjemmepleje og bosteder" Sundhedsstyrelsen 2011. Målepunkter for de risikobaserede tilsyn i hjemmepleje/hjemmesygepleje/plejehjem 2022 "Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler" Sundhedsstyrelsen februar 2015 https://www.retsinformation.dk/print.aspx?id=168156 Sundhedsstyrelsen notat af 28. marts 2011 om dokumentation i forbindelse med dosisdispensering. https://www.sst.dk/publ/Publ2011/EFT/Medicinhaandtvej1/KorrektHaandtMedicin.pdf Vedrørende dosisdispenseret medicin se i øvrigt Instruks "Dosisdispenseret medicin i Ældre og Omsorg" Syv risikolægemidler, der kræver særlig opmærksomhed https://stps.dk/da/sundhedsprofessionelle-og-myndigheder/laering/risikosituationslaegemidler/